

AVANTPROJECTE DE CONSTITUCIÓ PROVISIONAL DE LA REPÚBLICA CATALANA

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

1. La República Catalana és l'Estat Nacional lliure, independent, sobirà, indivisible, democràtic, social i de dret de què es dota el poble català sota els principis de la llibertat, la igualtat, la justícia i la solidaritat. La present Constitució és la Llei Fonamental de la República Catalana: l'Estat, els individus i les entitats hi estan subjectes; les lleis en deriven, sota pena de nul·litat.

2. La sobirania nacional de Catalunya resideix en el poble català, del qual emanen els poders de la República.

Article 2

1. La República Catalana exerceix la sobirania sobre la totalitat del territori nacional de Catalunya, constituït pel domini lingüístic català, "de Salses a Guardamar, de Fraga i el Carxe fins a Maó i l'Alguer", i pels corresponents sòl, subsòl, plataforma continental, aigües interiors, mar territorial, espai aeri i estratosfera jurisdiccional. Per a major certesa, el domini lingüístic català s'entén compost dels municipis i territoris llistats a l'Annex I, el qual forma part integrant de la present Constitució.

2. A títol transitori, també la comarca occitana de la Vall d'Aran forma part integrant de la República Catalana, al si de la qual es constitueix en Estat Nacional Autònom, amb plena salvaguarda dels drets lingüístico-culturals, sociopolítics i altres que li corresponen com a territori nacionalment occità, incloent-hi el dret a l'autogovern, el dret a la lliure autodeterminació sense ingerències, el dret a la lliure relació amb la resta d'Occitània i el dret a mantenir relacions exteriors.

Article 3

1. El català és la llengua pròpia de Catalunya, la comuna del poble català i l'oficial de la República Catalana. Tots els catalans tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la. No hi és exigible el coneixement ni l'ús de cap llengua altra que el català.

2. És tasca prioritària de la República Catalana de dur a terme la plena normalització social de la llengua catalana i de remoure els obstacles que l'entrebanquen, amb l'objectiu que el català, tal com li correspon, torni a ésser la llengua d'ús habitual, general i socialment necessari en tots els àmbits i activitats de rellevància pública.

3. L'Institut d'Estudis Catalans és la màxima autoritat quant als aspectes científics i normatius de la llengua catalana.

4. Totes les garanties que la present Constitució estableix per a la llengua catalana en territori nacional de Catalunya s'entenen establertes per a la llengua occitana a la comarca de la Vall d'Aran.

Article 4

1. La bandera de la República Catalana és la nacional tradicional, rectangular de quatre barres roges sobre fons groc, tot formant, així, un camper de nou franges horitzontals alternades i de gruix igual, cinc de grogues i quatre de roges. L'amplada i la llargada de la bandera guarden una relació de 2:3.

2. L'escut de la República Catalana és triangular curvilini, amb el camper anàleg a la bandera col·locada verticalment.

3. L'himne nacional de Catalunya és la cançó de *Els Segadors*, en l'harmonització moderna i amb la lletra d'Emili Guanyavents.

Article 5

La capital de la República Catalana és la ciutat de Barcelona, sense perjudici que les institucions supremes del poder de la República Catalana disposin, així mateix, de seus permanents en altres ciutats de Catalunya.

Article 6

1. Catalunya s'estructura territorialment en municipis, comarques i regions. Totes aquestes demarcacions administrativo-territorials tenen personalitat jurídica plena i gaudeixen d'autonomia en llur àmbit per a la gestió dels interessos respectius, segons els principis de descentralització, subsidiarietat, proximitat, eficiència, simplicitat i unicitat.

2. El municipi és l'ens local bàsic de l'organització administrativo-territorial de Catalunya. La comarca, agrupació de municipis, constitueix una unitat territorial definida per elements geogràfics, històrics, socioeconòmics, culturals i d'identitat col·lectiva. La regió, agrupament de comarques, és el referent identitari immediatament inferior a la nació, i constitueix un element vital de vertebració del país i de la consciència nacional unitària.

3. La denominació oficial dels municipis, de les comarques i de les regions ha d'ésser apropiada per al territori i respectuosa amb la genuïnitat toponomàstica catalana.

4. Els canvis de delimitació municipal no poden modificar en cap cas els límits comarcals, ni els de delimitació comarcal els límits regionals. No s'admeten enclavaments territorials entre municipis, comarques ni regions.

5. La institució de govern i administració del municipi és el Consell Municipal, compost de batlle i regidors. La de la comarca, el Consell Comarcal, compost de president del Consell Comarcal i de consellers comarcals, elegits entre si pels batlles i regidors de la comarca. La de la regió rep el nom de Vegueria a les regions continentals i de Consell Insular a les regions illenques, i es compon d'Assemblea de Veguers, Consell Executiu i veguer general.

6. La representació ordinària del Govern en el marc de la regió correspon al veguer general; la de la Vegueria o Consell Insular en el marc de la comarca, al president del Consell Comarcal; la del Consell Comarcal en el marc del municipi, al batlle. No s'admet l'establiment de delegacions del Govern davant les demarcacions administrativo-territorials, ni de delegacions d'una demarcació davant una altra.

7. Una llei qualificada regula el règim especial del municipi de l'Alguer, el qual gaudeix del rang de regió.

TÍTOL II. CIUTADANIA I ESTRANGERIA

Article 7

1. Gaudeix de la ciutadania catalana:

- a) tota persona nascuda a Catalunya de pare o mare catalans;
- b) tota persona nascuda a Catalunya de pares estrangers, llevat que aquests reclamin per a llur fill o filla la ciutadania de l'Estat d'origen;
- c) tota persona nascuda a l'exterior de pare o mare catalans, previ acompliment de les formalitats que la llei assenyala;
- d) tota persona d'origen estranger que adquireixi la ciutadania catalana d'acord amb la llei;
- e) tota persona titular de ciutadania aranesa.

2. Per tal d'obtenir la ciutadania catalana per naturalització, la persona interessada:

- a) ha de sol·licitar-la expressament d'acord amb les formalitats legals;
- b) ha de residir habitualment a la República Catalana havent-hi residit un mínim de deu mesos l'any durant els cinc anys immediatament anteriors a la demanda de naturalització;
- c) ha de saber parlar, llegir i escriure en català de manera suficient, així com conèixer suficientment la història i la cultura catalanes; o bé, en cas que tingui voluntat de residir a la Vall d'Aran, ha de saber parlar, llegir i escriure en occità de manera suficient, així com conèixer suficientment la història i la cultura occitanes;
- d) ha de prometre la Constitució.

3. L'obtenció de la ciutadania catalana per naturalització comporta la plena equiparació legal amb els catalans per naturalesa.

Article 8

Els estrangers que es troben en territori de la República Catalana, apàtrides inclosos, gaudeixen dels drets i llibertats establerts per la present Constitució i les lleis que en deriven, excepció feta dels drets electorals i de l'accés a la funció pública; i tenen el deure de respectar la Constitució catalana i d'observar les lleis del país.

TÍTOL III. DRETS I DEURES

Capítol 1. Drets i llibertats i llur garantia

Article 9

1. La República Catalana reconeix els drets humans i en garanteix el lliure exercici.
2. Tots els catalans i catalanes són iguals davant la llei, sense discriminació per raons de sexe, color, llengua materna, opinió, ascendència familiar, origen nacional, opció sexual, nivell cultural o qualssevol altres circumstàncies personals o socials.
3. La majoria d'edat es fixa en els divuit anys.

Article 10

En les esferes individual, lingüístico-cultural i socioeconòmica, i a banda dels indicats en altres articles, són fonamentals i inviolables els drets següents:

- a) 1/ a la vida; 2/ a la dignitat humana; 3/ a la integritat física i psíquica; 4/ a la mort digna mitjançant eutanàsia passiva en cas de malaltia terminal, sempre que la persona interessada hagi expressat aquesta voluntat per escrit i amb ple ús de les facultats físiques i mentals;
- b) 1/ a l'alimentació; 2/ al benestar i la qualitat de vida; 3/ a la protecció de la salut, a l'assistència sanitària i a la Seguretat Social pública, gratuïta i de qualitat; 4/ a l'habitatge digne; 5/ a viure en un medi ambient que permeti el ple desenvolupament físic i psíquic;
- c) 1/ a la identitat personal; 2/ al lliure desenvolupament de la personalitat sense vulnerar drets d'altri; 3/ a la intimitat; 4/ a la pròpia imatge;
- d) 1/ al lliure desenvolupament i pràctica de l'afectivitat i la sexualitat, tant heterosexual com homosexual i bisexual, sense vulnerar drets d'altri; 2/ a la unió lliure de parella i al matrimoni voluntari i amb igualtat de drets entre els cònjuges; 3/ al divorci per mutu consens o per dissens d'una de les parts;
- e) 1/ a la maternitat responsable i planificada, incloent-hi la contracepció i la interrupció de l'embaràs; 2/ a la paternitat responsable i igual del pare i de la mare sobre els fills i filles, incloent-hi l'adopció legal de menors;
- f) 1/ a conèixer la llengua catalana i a perfeccionar-ne la fluïdesa i el correcte domini; 2/ a la consciència lingüística i a la lleialtat lingüística catalanes; 3/ a la conservació dels trets característics del parlar local, en harmonia amb el registre estàndard; 4/ a la recatalanització progressiva de l'entorn lingüístic; 5/ a emprar el català en totes les esferes de la vida social sense ésser objecte de pressió ni discriminació pel fet d'expressar-s'hi; 6/ a adreçar-se en català a les institucions públiques, les entitats privades i llur personal, oralment i per escrit, i a ésser-hi atès en la mateixa llengua; 6/ a rebre en català la informació, els mitjans de comunicació, els productes i els serveis; 7/ a transmetre la llengua catalana a la descendència;
- g) 1/ a l'ensenyament de qualitat, obligatori fins als setze anys, amb el percentatge adient de referents culturals catalans i vehiculat en llengua catalana en tots els nivells i graus reglats i no reglats; 2/ a la gratuïtat i laïcitat de l'ensenyament públic; 3/ a l'ensenyament privat, a expenses dels interessats, sota inspecció i homologació dels poders públics;
- h) 1/ a l'accés a la cultura nacional i internacional; 2/ a gaudir del patrimoni cultural de la nació catalana en tots els seus aspectes i especialment en els camps immaterial, documental, arqueològic, històric, artístic, monumental i industrial, juntament amb el deure de respectar i preservar el patrimoni cultural català;
- i) 1/ al treball estable, digne, segur i higiènic, justament retribuït i lliurement escollit; 2/ al subsidi en cas d'atur; 3/ al descans, amb jornada laboral màxima de vuit hores i setmana laboral màxima de cinc dies, sense detriment d'horaris reduïts per a determinades professions i feines; 4/ a un mes anual de vacances pagades; 5/ al lliure esbarjo; 6/ a la jubilació amb la totalitat del sou;
- j) 1/ a la propietat personal i a la seva herència; 2/ a la propietat privada i a la seva herència, en la forma establerta per la llei;
- l) 1/ a la llibertat de pensament; 2/ a les lliures expressió, opinió, comunicació, informació i rèplica; 3/ a la llibertat de creació intel·lectual, literària, artística i científica, així com a la propietat intel·lectual sobre l'obra pròpia;
- m) a la llibertat de consciència, en virtut de la qual ningú pot ser obligat a declarar sobre la seva ideologia, religió o creences;
- n) 1/ a la llibertat religiosa i de culte, atenent-se les confessions religioses a la normativa d'associacions; 2/ a la llibertat d'ensenyament religiós fora dels recintes educatius públics;
- o) 1/ a la llibertat de reunió, concentració, manifestació i vaga pacífiques i desarmades, sense autorització prèvia; 2/ a la llibertat d'associació política, sindical, cultural, professional, social i religiosa, havent d'inscriure's les associacions al registre estatal a efectes de publicitat;

p) 1/ a la llibertat i la seguretat personals; 2/ a la resistència contra qualsevol ordre que violi els drets, llibertats i garanties; 3/ a repel·lir per la força qualsevol agressió quan no sigui possible recórrer a l'autoritat pública; 4/ a la inviolabilitat del domicili, la correspondència i les comunicacions; 5/ a la llibertat de circulació i de fixació del domicili dins el territori nacional, així com d'eixir-ne i de tornar-hi.

Article 11

En conseqüència amb l'establert a l'article 10, són intangibles els principis i garanties següents:

- a) es prohibeixen la pena de mort, la tortura, el maltractament i el tracte degradant;
- b) es garanteix la identitat genètica de l'ésser humà, especialment en la creació, desenvolupament i ús de la tecnologia i en l'experimentació científica;
- c) la República Catalana prohibeix la prostitució i tipifica el proxenetisme i la clientela de la prostitució com a sengles crims contra la llibertat individual i sexual;
- d) és deure inexcusable dels pares o titulars de la paternitat, dins i fora del matrimoni, tenir cura de la manutenció, assistència, educació i formació dels fills fins que arriben a la majoria d'edat;
- e) la República Catalana garanteix la protecció social, econòmica i jurídica de la família i altra mena de nuclis afectius de vida en comú;
- f) la República Catalana para esment especial a la protecció dels drets de la infància, de la joventut, de la gent gran i dels discapacitats; i fomenta la coresponsabilització de tota la societat en l'educació, formació i lleure dels infants;
- g) tota persona dedicada a l'atenció del públic, tant oralment com per escrit, té el deure d'atendre en català qui se li adreci en aquesta llengua;
- h) les entitats privades radicades a Catalunya, empreses incloses, han de tenir la designació oficial en català i han d'emprar el català de forma exclusiva o predominant en les comunicacions internes i externes, tant orals com escrites, així com en la retolació i en tota mena de documentació;
- i) l'embalatge, l'etiquetatge, la retolació, els prospectes, les especificacions tècniques, la garantia i altres escrits inserits o annexos en productes han d'ésser exclusivament o predominantment en català, en cas d'empreses radicades a Catalunya, o almenys en català, en cas d'empreses radicades a l'exterior;
- j) independentment de llur titularitat i radicació, les emissions radiofòniques, televisives i telemàtiques expressament adreçades a territori català han d'ésser vehiculades en llengua catalana i han d'adequar-se als criteris establerts per la política catalana de comunicació; el doblatge o subtitulatge de films, telefilms, sèries televisives i documentals ha d'ésser en llengua catalana; ha d'ésser almenys en català la banda sonora d'aquells productes que poden incorporar multiplicitat de versions lingüístiques; els productes tecnològics tals com els programes d'ordinador i altres d'anàlegs han d'ésser almenys en català, o, quan s'escau (teclats d'ordinador, programes de reconeixement de veu, traductors automàtics i altres d'anàlegs), han d'ésser utilitzables almenys en català;
- l) es reconeixen l'autonomia universitària i el dret de càtedra;
- m) els residents estrangers tenen dret a establir escoles pròpies autofinançades en què el català s'ensenyi almenys com a assignatura;
- n) es prohibeixen el tancament patronal, l'acomiadament sense causa justa o per motius polítics o ideològics, la contractació precària i el treball dels menors de setze anys;
- o) es prohibeix la censura; les infraccions comeses en l'exercici dels drets d'expressió, opinió, comunicació, informació i rèplica s'atenen als principis generals del dret civil o penal, segons escaigui al cas;
- p) la República Catalana és laica, amb què les confessions religioses estan separades de l'Estat, l'ensenyament religiós està separat de l'ensenyament públic, i cap càrrec públic intervé en actes religiosos en exercici oficial de la seva funció;
- q) la inviolabilitat del domicili, de la correspondència i de les comunicacions pot ser suspesa transitòriament a un individu concret per ordre judicial relacionada amb investigació criminal, o bé en cas de delictes flagrants.

Article 12

En conseqüència amb l'establert a l'article 10, i tocant a la defensa dels drets cívics en el camp de la cultura, la República Catalana:

- a) supervisa la correcció i genuïnitat de l'ús de la llengua, especialment quant a mitjans de comunicació i indústries culturals;
- b) garanteix la conservació del patrimoni cultural català i en promou la difusió i l'enriquiment;
- c) està compromesa amb el suport i foment de la creativitat i la recerca; fomenta l'ús del català en la recerca i en les creacions culturals vehiculades lingüísticament; i para esment especial a la recepció social de la literatura, la cançó i la cinematografia catalanes, és a dir, expressades en català;

d) estén la consciència social sobre la vàlua de la identitat cultural catalana com a patrimoni col·lectiu irrenunciable; fomenta el desenvolupament de la cultura catalana i n'impulsa la plena normalització social com a cultura nacional moderna i autoreferenciada, en interrelació lliure i equitativa amb totes les cultures del món;

e) protegeix la sobirania cultural del poble català enfront les tendències subordinants, hegemòniques i homogeneïtzadores de l'imperialisme cultural i de la mundialització;

f) regula els mitjans de comunicació i les indústries culturals, llur control democràtic i llur funció social, i defineix la política catalana de comunicació;

g) garanteix la vertebració de tot el país en un mercat cultural integrat;

h) vetlla per la sobirania de l'espai català de comunicació;

i) estableix mitjans de comunicació públics amb estatus d'administració autònoma;

j) fomenta el desenvolupament i la modernització de les indústries culturals catalanes, així com de les xarxes de distribució de la producció cultural autòctona;

l) impulsa la projecció exterior de la cultura catalana i la presència rellevant de la producció cultural catalana en el mercat internacional.

Article 13

En l'esfera política són fonamentals i inviolables els drets dels ciutadans:

a) a la participació en els afers públics, directament i a través de representants lliurement elegits;

b) a l'accés als càrrecs públics en condicions d'igualtat;

c) a la petició i reclamació personals i col·lectives;

d) a la protecció contra l'arbitrarietat.

Article 14

En defensa de la llibertat personal, de la igualtat davant la llei i de la seguretat jurídica en matèria judicial, penal i processal, són fonamentals i inviolables els drets i garanties següents:

a) tothom té dret a l'accés directe als tribunals en defensa de drets i interessos legítims;

b) ningú pot ésser detingut sinó per ordre judicial, o bé en delictes flagrant;

c) tot detingut té dret a l'assistència d'advocat des del moment mateix de la detenció;

d) la detenció preventiva no pot durar sinó el temps estrictament necessari per a lliurar el detingut a la justícia, amb una durada màxima de vint-i-quatre hores;

e) l'autoritat judicial decreta l'alliberament o l'empresonament del detingut en el termini màxim de quaranta-vuit hores, mitjançant resolució motivada;

f) tothom té dret a la protecció judicial efectiva i a l'*habeas corpus*, així com a la defensa davant els tribunals i a la presumpció d'innocència;

g) ningú pot ésser sancionat ni condemnat sinó per sentència judicial motivada, i només quan li hagi estat provada, més enllà de tot dubte racional, la comesa d'una acció expressament tipificada com a delictes o falta per la legislació vigent, essent-li aplicable tan sols la pena prevista concretament per a aquell delictes o falta;

h) la responsabilitat penal té caràcter estrictament individual, i la sanció o condemna no pot estendre's a cap altra persona;

i) regeix el principi de no retroactivitat de les lleis, tret que la retroactivitat sigui favorable a la persona sancionada o condemnada.

Article 15

1. L'extradició de ciutadans catalans només s'admet en condicions de reciprocitat establertes en convenció internacional.

2. Ni els catalans ni els estrangers poden ésser extradits a estats en què el delictes imputat sigui susceptible de pena de mort, de pena degradant o de pena superior a la màxima prevista per al mateix delictes pel dret penal català.

3. S'exclouen de l'extradició les conductes d'intencionalitat política, així en el cas de catalans com d'estrangers. No poden ésser invocats com a conductes d'intencionalitat política ni els crims de guerra ni els crims contra la humanitat.

Article 16

1. Els drets i llibertats reconeguts al present Títol són directament aplicables i vinculen tots els poders públics.

2. Les institucions públiques són civilment responsables, solidàriament amb llur personal, per accions o omissions practicades en exercici de llurs funcions i de les quals resulti violació de drets, llibertats i garanties o perjudici per a altri.

3. Els ciutadans, de forma individual o col·lectiva, poden presentar recurs contenciós administratiu davant els tribunals ordinaris, i, si escau, recurs d'empara davant el Tribunal Suprem de Justícia, contra disposicions o actes oficials que considerin lesius dels drets i llibertats; així mateix, poden presentar recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Suprem de Justícia contra disposicions o actes oficials que suposin inconstitucionals.

4. La Sindicatura de Greuges, òrgan col·lectiu dependent del Parlament, i dotat de plena autonomia funcional i financera, supervisa l'activitat de l'Administració, tant executiva com judicial, tant estatal com de les demarcacions administrativo-territorials, i en aquesta matèria: recull les queixes dels ciutadans i els assessora jurídicament; requereix i rep l'assistència dels càrrecs públics, tant executius com judicials; presenta reports anuals al Parlament, i reports extraordinaris quan escau; i pot requerir el Ministeri Fiscal perquè entauli acció judicial.

Article 17

1. Els drets i llibertats no poden ésser exercits contra la voluntat nacional del poble català, expressada per la Constitució i les lleis. És il·legal tot acte i tota organització que incorri en qualsevol dels supòsits següents:

a) alta traïció;
b) feixisme o nacionalsocialisme; racisme; sexisme; bel·licisme; propagació de l'odi contra qualsevol ètnia o nació;
c) organització o estructura secreta, armada o ademocràtica.

2. Constitueixen alta traïció:

a) les activitats, públiques o clandestines, adreçades contra: 1/ la independència nacional, sobirania política o integritat territorial de Catalunya; 2/ l'oficialitat exclusiva de la llengua catalana al territori nacional de Catalunya, o la política de normalització social del català; 3/ els drets nacionals reconeguts a la comarca occitana de la Vall d'Aran;

b) els actes de complicitat amb potència estrangera hostil a Catalunya o en estat de guerra amb Catalunya;

c) el cop d'Estat i la conspiració per a cop d'Estat.

Capítol 2. Deures

Article 18

A més dels indicats en altres articles, són deures de tots els catalans: respectar la dignitat i els drets de tota persona; ésser lleials a Catalunya, a la seva llengua, cultura, independència nacional, sobirania política, integritat territorial i forma republicana d'Estat; respectar i complir la Constitució i les lleis; treballar en la mesura de la capacitat personal; subvenir, en la mateixa mesura, al pagament de les despeses públiques; i contribuir a la defensa de la pàtria davant agressions exteriors.

Capítol 3. Dret de sufragi i règim electoral

Article 19

Són electors tots els catalans i catalanes majors d'edat, tret d'aquelles persones legalment excloses del dret de sufragi per condemna judicial o per incapacitat mental.

Article 20

Són elegibles tots els catalans i catalanes majors d'edat que acompleixin amb les formalitats establertes per la llei.

Article 21

1. Les eleccions legislatives, regionals i municipals se celebren mitjançant sufragi lliure, igual, únic, universal, directe i secret, essent les candidatures uninominals o plurinominals i, en aquest darrer cas, de llista oberta; s'efectuen, així mateix, segons sistema electoral proporcional de coeficient prefixat i circumscripció electoral única, coincident, aquesta, amb l'àmbit territorial en què tenen lloc els comicis. En el cas específic de les eleccions legislatives, calen trenta mil vots per a ésser elegit diputat o diputada.

2. La llei regula les condicions en què és procedent el règim de democràcia directa.

Capítol 4. Suspensió de garanties

Article 22

1. Es pot declarar l'estat d'excepció en cas de guerra, de catàstrofe pública o de perill greu i imminent que amenaci la independència, sobirania o integritat nacionals, la democràcia política o els drets cívico-socials.

2. A proposta del president de la República, del Govern o de la majoria absoluta dels diputats, el Parlament, expressament reunit en sessió extraordinària, autoritza el Govern a declarar l'estat d'excepció si hi vota favorablement una majoria de tres quarts.

3. L'estat d'excepció pot tenir com a àmbit d'aplicació tot o part del territori nacional, i comporta la suspensió transitòria de les garanties constitucionals sobre tots o algun dels drets següents: detenció només per ordre judicial; limitació de la detenció preventiva; inviolabilitat del domicili; llibertat de circulació i residència; llibertat d'expressió, comunicació i informació; llibertat de reunió, concentració, manifestació i vaga.

4. La declaració d'estat d'excepció és adequadament motivada i explicita l'àmbit territorial d'aplicació, el període de vigència i els drets que resten temporalment suspesos.

5. En cas de guerra l'estat d'excepció té com a període màxim de vigència el fixat per llei qualificada. En els altres casos té vigència màxima de quinze dies, prorrogables per períodes màxims de quinze dies a petició motivada del Govern i mitjançant autorització del Parlament per majoria de tres quarts.

6. El Parlament no pot ser dissolt en vigència d'estat d'excepció; i el seu mandat es prorroga automàticament en cas que hagués d'expirar.

7. En vigència d'estat d'excepció el Govern i els seus agents romanen sotmesos al principi de responsabilitat davant la Constitució i les lleis. L'ús injustificat o abusiu de les facultats extraordinàries concedides al Govern en virtut de l'estat d'excepció constitueix un delictes greu i pot ésser objecte de causa per traïció colpista.

TÍTOL IV. ECONOMIA I FINANCES

Article 23

1. El poder econòmic està subordinat al poder polític democràtic.

2. Totes les riqueses naturals de Catalunya, així com les empreses, recursos i serveis, sigui quina en sigui la titularitat, estan subordinats a l'interès general, en el bé del qual poden ésser objecte d'expropiació forçosa i de la consegüent nacionalització.

3. Són béns de domini públic inalienable: el sòl, el subsòl, la plataforma continental, les aigües interiors, el mar territorial, l'espai aeri i l'estratosfera jurisdiccional; el patrimoni de les institucions públiques; l'energia; el transport; les comunicacions i telecomunicacions; i els serveis públics.

Article 24

1. La República Catalana intervé en la planificació de la producció, en la distribució dels béns i en l'organització dels serveis, d'acord amb l'interès general.

2. La República Catalana estableix l'ordenació del territori i la infraestructura de transports i comunicacions al servei dels interessos populars, de la integració de Catalunya i de la vinculació amb els àmbits europeu i mediterrani que emmarquen el país.

3. Són tasques prioritàries de la República Catalana, en el camp de la política socioeconòmica:

a) crear riquesa i distribuir-la equitativament per tal de bastir un règim de justícia social amb benestar, qualitat de vida i plena ocupació;

b) desenvolupar harmònicament els sectors econòmics tot vetllant per l'explotació racional dels recursos naturals i per la conservació i potenciació dels renovables;

c) promoure la cohesió socioeconòmica del país i equilibrar la distribució territorial de mitjans econòmics i serveis, dins un model urbà policèntric i segons criteris racionals;

d) protegir el medi ambient, patrimoni paisatgístic, espais naturals, muntanyes, fauna i flora, cursos fluvials, entorn urbà, etc., per tal de conservar-ne la diversitat i de salvaguardar l'equilibri ecològic per a les generacions futures.

Article 25

La República Catalana regula i supervisa les inversions estrangeres, amb l'objectiu de garantir llur contribució al desenvolupament del país i de compatibilitzar-les amb la sobirania nacional de Catalunya i amb les conquestes socials del poble català.

Article 26

1. La potestat originària per a establir els tributs correspon exclusivament a les institucions supremes del poder de la República Catalana.
2. El sistema tributari s'inspira en els criteris de progressivitat i d'imposició directa.

Article 27

1. Correspon al Govern d'elaborar el pressupost estatal, i al Parlament d'examinar-lo, esmenar-lo i aprovar-lo.
2. El Govern pot emetre deute públic i contraure crèdit si el Parlament l'hi autoritza mitjançant llei.
3. Els estipendis dels càrrecs electes no poden superar el quíntuple del salari mínim interprofessional.

Article 28

1. La Sindicatura de Comptes és l'òrgan fiscalitzador dels comptes i de la gestió econòmica de les institucions supremes del poder de la República Catalana, així com de la resta del sector públic de Catalunya.
2. La Sindicatura de Comptes depèn orgànicament del Parlament i exerceix les funcions amb plena autonomia organitzativa, funcional i pressupostària, d'acord amb la llei.

TÍTOL V. INSTITUCIONS SUPREMES DEL PODER DE LA REPÚBLICA

Capítol 1. Enumeració. Competències exclusives

Article 29

1. Les institucions supremes del poder de la República Catalana són el president de la República, el Parlament, el Govern i el Tribunal Suprem de Justícia.
2. Les institucions supremes del poder de la República Catalana són inviolables. Les persones que les informen o les componen són inviolables per les opinions manifestades i pels actes efectuats en l'exercici del càrrec; durant el període de llur mandat gaudeixen d'immunitat, i no poden ésser detingudes sinó en cas de delictes flagrants, ni inculpades ni processades sense l'autorització prèvia del Parlament.

Article 30

Les institucions supremes del poder de la República tenen la competència exclusiva sobre les matèries següents:

- a) nom oficial de l'Estat; símbols nacional-estats; capitalitat de la República; fronteres; règim duaner i aranzelari;
- b) regulació i garanties dels drets i deures i regulació de les condicions mínimes de llur exercici; referèndum nacional; amnistia i indult; estat d'excepció;
- c) ciutadania, migracions, passaport i carnet d'identitat; estrangeria, dret d'asil i extradició;
- d) relacions exteriors, incloent-hi la representació diplomàtica i consolar, els tractats internacionals, la declaració de guerra i la conclusió de pau; comerç exterior;
- e) oficialitat lingüística; bases generals i coordinació de la política de normalització lingüística, de la política cultural, de l'ensenyament, del foment de la recerca científica i tècnica i del règim i defensa del patrimoni cultural; règim general dels mitjans de comunicació i de les indústries culturals i definició de la política catalana de comunicació; museus i arxius de titularitat estatal, incloent-hi l'Arxiu Nacional de Catalunya, sense detriment de la participació de les vegueries i consells insulars en la gestió de l'Arxiu Reial de Barcelona, de l'Arxiu del Regne de València i de l'Arxiu del Regne de Mallorca; Biblioteca Nacional de Catalunya, amb la direcció i la coordinació general del Sistema Bibliotecari de Catalunya; legislació bàsica sobre dipòsit legal, amb la recepció i la conservació dels documents, sense perjudici de les facultats derivades que poden correspondre a les demarcacions administrativo-territorials;
- f) divisió administrativo-territorial de Catalunya, amb denominació oficial, constitució, modificació i supressió de les demarcacions administrativo-territorials, sense detriment del dret d'aquestes a ésser escoltades; règim general de les demarcacions administrativo-territorials catalanes;
- g) finances, pressupost, deute i estadística estatals; potestat tributària originària; sistemes monetari i creditici, amb el Banc Nacional de Catalunya i altra banca de titularitat estatal, la Seca Estatal i l'emissió de moneda, paper moneda i segells; pesos i mesures; hora oficial;
- h) bases generals i coordinació de la planificació econòmica; expropiació i nacionalització;
- i) legislació bàsica sobre salut, sanitat i seguretat social;

j) correus i telecomunicacions; transports terrestres d'interès general o que transcorrin pel territori de més d'una regió; matriculació de vehicles; transports aeris i marítims d'interès general, incloent-hi ports i aeroports, marina mercant, abanderament de vaixells, matriculació de naus i aeronaus i il·luminació de costes;

l) legislació bàsica sobre règim del sòl, aprofitament dels recursos naturals i salvaguarda de l'equilibri ecològic; bases del règim miner i energètic; obres públiques, instal·lacions elèctriques i aprofitaments hidràulics d'interès general o que afectin més d'una regió;

m) bases del règim jurídic de les administracions públiques, del règim estatutari del funcionariat i del procediment administratiu comú; legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives i sobre responsabilitats de les administracions públiques;

n) administració de justícia; registre civil; bases generals de la legislació civil, penal, processal, fiscal, laboral, mercantil i sobre propietat intel·lectual i industrial; expedició de títols acadèmics i professionals;

o) defensa i Forces Armades;

p) titularitat, direcció i coordinació general de l'ordre públic, sense detriment de les facultats d'execució que poden correspondre a les demarcacions administrativo-territorials;

q) relacions polítiques de Catalunya amb la Vall d'Aran; vehiculació de les relacions exteriors de la Vall d'Aran;

r) altres qüestions que sorgeixin i que siguin d'interès nacional general.

Capítol 2. President de la República

Article 31

El president de la República o la presidenta de la República és el cap de l'Estat i personifica la nació; promulga les lleis i sanciona els decrets- llei sota responsabilitat del refrendatari; representa la República Catalana en les relacions exteriors i acredita els ambaixadors i altres representants diplomàtics; i exerceix les altres funcions que la Constitució i les lleis assenyalen.

Article 32

1. Poden presentar candidatura a la Presidència de la República electors i electores majors de quaranta anys, de valor cívic reconegut, que, essent diputats o no, no s'incloguin en cap de les categories previstes a l'article 35.3.

2. L'elecció de president de la República se celebra dins els trenta dies anteriors a la terminació del mandat del president sortint, o bé dins els trenta primers dies de presidència interina.

3. Amb la funció exclusiva d'elegir el president de la República es constitueix la Convenció Nacional, composta pel Ple del Parlament i per tres delegats de cadascuna de les vegueries i consells insulars, més un delegat de l'Alguer.

4. El president de la República és elegit per la Convenció Nacional per majoria de dos terços, en primera votació, o per majoria absoluta, en la segona.

5. El president de la República electe pren possessió davant el Parlament mitjançant promesa solemne del càrrec.

Article 33

1. El president de la República té un mandat ordinari de cinc anys i no és elegible per a més de dos mandats consecutius ni per a més de tres mandats alterns.

2. En cas de vacant, la Presidència de la República és assumida transitòriament pel president del Parlament, amb suspensió interina de la seva condició de diputat; durant aquest període d'interinatge, el vicepresident del Parlament exerceix les funcions de president del Parlament.

Article 34

El president de la República és responsable davant el Parlament, el qual pot destituir-lo per majoria de tres quarts.

Capítol 3. Parlament

Article 35

1. El Parlament representa el poble català, en nom del qual exerceix el poder legislatiu suprem de la República i el control sobre els altres poders, així com les altres funcions que la Constitució i les lleis assenyalen.

2. El Parlament es compon dels diputats i diputades elegits pel poble en les eleccions legislatives per a una legislatura ordinària de quatre anys. La legislatura només és prorrogable en cas de guerra, a títol excepcional.

3. El càrrec de diputat és incompatible amb les ocupacions següents:

- a) alts càrrecs de l'Administració altres que els membres del Govern;
- b) jutges, magistrats i fiscals en actiu;
- c) membres de consells municipals, consells comarcals i vegueries o consells insulars;
- d) militars i policies en actiu.

Article 36

1. Les eleccions legislatives se celebren entre els trenta i els seixanta dies immediatament posteriors a la terminació de la legislatura, sigui aquesta terminació ordinària o per dissolució anticipada. El Parlament sortint continua en funcions, mitjançant la Comissió Permanent, fins que el Parlament electe s'haurà reunit en sessió constitutiva.

2. El Parlament es reuneix en sessió constitutiva dins els vint dies immediatament posteriors a les eleccions legislatives. La verificació de poders és competència del Parlament electe.

Article 37

1. El Parlament:

a) es reuneix en períodes ordinaris de sessions plenàries un mínim de vuit mesos a l'any; i en sessions extraordinàries, en Ple, a petició del president del Parlament, de la Comissió Permanent, d'un terç dels diputats, del president de la República o del primer ministre.

b) s'estableix el reglament i s'aprova el pressupost;

c) elegeix en Ple el president del Parlament o presidenta del Parlament i la Mesa del Parlament;

d) funciona en Ple i Comissions, essent públiques les sessions llevat dels supòsits previstos pel reglament de la cambra;

e) elegeix del seu si una Comissió Permanent presidida pel president pel Parlament i composta per un mínim de vint diputats i un màxim de quaranta, en representació proporcional de tots els grups parlamentaris. La Comissió Permanent vetlla pels poders del Parlament quan aquest no està reunit i n'assumeix les funcions quan n'ha finit el mandat i quan està dissolt.

2. Els càrrecs de president del Parlament i de membre de la Mesa del Parlament o de les comissions parlamentàries, Comissió Permanent inclosa, són incompatibles amb els càrrecs de president de la República i de membre del Govern.

Article 38

1. El Parlament pot ser dissolt pel president de la República:

a) preceptivament, si, passats seixanta dies des de la sessió constitutiva del Parlament, no hi ha hagut cap candidat a primer ministre que hagi reeixit a obtenir la confiança de la cambra;

b) a petició vinculant del primer ministre, essent improcedent cap altra dissolució anticipada d'iniciativa governamental fins que no hauran transcorregut dos anys des de l'anterior.

2. El decret de dissolució inclou la convocatòria de noves eleccions legislatives i llur data de celebració.

Capítol 4. Procediment legislatiu

Article 39

La funció d'aprovar, modificar i derogar les lleis correspon al Parlament.

Article 40

1. Les lleis són qualificades o bé tenen caràcter ordinari. Són lleis qualificades les referides a matèries tractades en els títols I, II i III, i les altres previstes per la Constitució.

2. Tota llei ha d'incorporar exposició de motius.

Article 41

1. La iniciativa legislativa s'exerceix mitjançant text articulat i motivat, i correspon:

- a) als diputats i diputades, individualment o en grup;
- b) al Govern;
- c) a les assemblees de veguers;

d) al poble, sempre que la matèria no sigui tributària, pressupostària ni d'amnistia, havent d'anar avalada la iniciativa legislativa popular per cinquanta mil signatures acreditades d'electors, llevat del cas específic d'avantprojecte de reforma constitucional, que es regula a l'article 65.

2. Els textos presentats per diputats, per Assemblea de Veguers i pel poble són proposicions de llei; els textos presentats pel Govern són projectes de llei.

Article 42

1. Les proposicions de llei i els projectes de llei són presentats a la Mesa del Parlament, la qual decideix sobre llur caràcter qualificat o ordinari, i urgent o no, així com sobre llur tramitació en Comissió o llur pas directe a debat en Ple; tot seguit la Mesa del Parlament ordena la publicació de la proposició de llei o projecte de llei al *Butlletí oficial del Parlament*.

2. Les lleis són aprovades article per article i en votació final sobre el conjunt del text.

3. En la votació final sobre el conjunt del text, l'aprovació, reforma i derogació de les lleis qualificades exigeix majoria absoluta, o bé, quan escau, aquella altra majoria qualificada prevista per la Constitució. Les altres lleis són aprovades, reformades i derogades per majoria simple. Les lleis aprovades es publiquen tot seguit al *Butlletí oficial del Parlament*.

4. Dins el termini de quinze dies, el president de la República promulga les lleis aprovades i les fa publicar immediatament al *Diari oficial de la República Catalana*. Les lleis entren en vigor l'endemà de la publicació, o bé en la data prevista per la llei mateixa.

Article 43

1. El Parlament pot delegar al Govern l'exercici de la funció legislativa, sobre matèria que no sigui objecte de llei qualificada, mitjançant l'aprovació d'una llei de delegació, la qual determina amb precisió l'objecte i l'abast de la delegació legislativa, així com els criteris i terminis del seu exercici.

2. La disposició motivada que el Govern dicta, per encàrrec del Parlament, en aplicació de la llei de delegació rep el nom de decret legislatiu. Els decrets legislatius són publicats al *Diari oficial de la República Catalana* i entren en vigor anàlogament a les lleis.

Article 44

1. En cas de necessitat urgent i extraordinària, el Govern pot emanar decrets- llei amb rang provisional de llei ordinària, adequadament motivats, els quals sanciona el president de la República sota la responsabilitat del primer ministre i són publicats immediatament al *Diari oficial de la República Catalana* per a l'entrada en vigor l'endemà de la publicació.

2. Els decrets- llei són sotmesos immediatament al Parlament, el qual en el termini màxim de trenta dies els convalida com a lleis o els deroga.

Article 45

1. A banda dels referèndums constitucionals, regulats pels articles 65 i 66, la iniciativa de convocatòria de referèndum nacional correspon:

a) al Govern;

b) al Parlament, per majoria absoluta;

c) al poble, mitjançant la presentació al Parlament de sol·licitud avalada per cent mil signatures acreditades d'electors.

2. Tot referèndum nacional és convocat pel president de la República, té caràcter vinculant i crida el poble a pronunciar-se sobre decisions polítiques de transcendència especial que hagin d'ésser decidides mitjançant tractat internacional o llei, i la matèria de les quals no sigui tributària, pressupostària ni d'amnistia.

3. Cada referèndum tracta una sola matèria, i les preguntes hi són formulades amb imparcialitat, claredat i precisió, de manera que la resposta hagi d'ésser sí o no.

Capítol 5. Govern

Article 46

1. El Govern exerceix el poder legislatiu suprem de la República, dirigeix l'Administració estatal i apleix les altres funcions que la Constitució i les lleis assenyalen.

2. El Govern es compon del primer ministre o primera ministre i dels ministres.

3. El primer ministre dirigeix i coordina l'acció del Govern. És elegit pel Parlament entre els diputats, per majoria simple, i nomenat pel president de la República.

4. Els ministres o les ministres, caps dels ministeris, són escollits pel primer ministre entre els diputats; el president de la República els nomena i els cessa a proposta vinculant del primer ministre.

Article 47

1. El Govern és responsable políticament davant el Parlament. Respon necessàriament a les interpel·lacions, preguntes i sol·licituds d'informació i ajut formulades pel Parlament. El primer ministre, els ministres i els alts càrrecs ministerials compareixen davant la cambra quan hi són requerits.

2. El Govern ha de presentar la dimissió si el Parlament li retira la confiança mitjançant l'adopció de moció de censura. La moció de censura pot ser proposada per un desè dels diputats, i és adoptada si hi vota a favor la majoria absoluta dels diputats. La presentació de moció de censura no exigeix candidatura alternativa a primer ministre.

Article 48

El Govern:

a) delibera plenàriament en Consell de Ministres;

b) pot establir comissions interministerials, de caire temporal i temàtic, com a delegacions del Govern;

c) té la potestat reglamentària, en funció de la qual pot dictar reglaments de rang superior, consistents en decrets, ordres interministerials i ordres ministerials, així com reglaments de rang inferior; els reglaments són publicats al *Bulletí oficial del Govern*; llevat de disposició específica, els reglaments de rang superior entren en vigor anàlogament a les lleis, i els de rang inferior l'endemà de la publicació.

Article 49

1. El Govern cessa:

a) un cop celebrades noves eleccions legislatives;

b) per mort, incapacitat o dimissió del primer ministre.

2. El Govern sortint continua en funcions fins a la presa de possessió del nou Govern.

TÍTOL VI. JUSTÍCIA

Article 50

1. La justícia emana del poble, en nom del qual és exercida per jutges i magistrats.

2. El poder judicial és independent dels poders legislatiu i executiu. Els jutges i magistrats són subjectes exclusivament a la Constitució, la legislació vigent, la jurisprudència aplicable i el dret consuetudinari de Catalunya. Els jutges i magistrats en exercici són remunerats a càrrec del pressupost estatal, i no poden exercir altres càrrecs públics ni activitats lucratives privades.

3. Les actuacions judicials són públiques. Són gratuïtes quan ho disposa la llei, i ho són, en tot cas, per a aquells que acrediten insuficiència de recursos per a litigar.

4. La legislació processal s'inspira en els principis d'eficàcia, rapidesa i economia.

5. Tota sentència judicial ha d'anar degudament argumentada.

6. És obligatori acatar les sentències judicials, sense detriment del dret als recursos de cassació i d'apel·lació.

7. La República Catalana repara i indemnitza els danys causats per error judicial i per funcionament anormal de la Justícia.

8. Es prohibeixen els tribunals d'excepció, així com els tribunals d'honor.

Article 51

Les instàncies jurisdiccionals de la República Catalana són els jutjats de districte, els jutjats municipals, els jutjats comarcals, els tribunals regionals i el Tribunal Suprem de Justícia. A títol extraordinari, ho és també l'Alt Tribunal de la República.

Article 52

1. El Tribunal Suprem de Justícia és la institució jurisdiccional suprema de la República Catalana.

2. El president del Tribunal Suprem de Justícia és elegit pel Parlament, per majoria de dos terços, entre la sisena presentada pel Consell Superior de la Justícia; l'elegit és nomenat pel president de la República per a un mandat ordinari de cinc anys, i no pot ocupar el càrrec en dos mandats consecutius.

3. D'acord amb llei qualificada, tota institució que consideri envaïda la seva esfera competencial per una altra institució pot presentar recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Suprem de Justícia, el qual hi dictamina mitjançant sentència vinculant per a totes les parts.

Article 53

El Consell Superior de la Justícia és l'òrgan de representació, govern i administració del sistema judicial. Es compon d'un president i divuit vocals. La presidència correspon al president del Tribunal Suprem de Justícia. En són vocals dotze jutges i magistrats en actiu, elegits directament per llurs col·legues segons determina la llei; i sis advocats i juristes de prestigi, elegits pel Parlament per majoria de dos terços. Els vocals tenen mandat ordinari de quatre anys i no són elegibles per a dos mandats consecutius.

Article 54

1. El Ministeri Fiscal es compon del cos de fiscals, funcionaris estatals amb formació jurídica, nomenats pel president de la República a proposta del Ministeri de Justícia.
2. Corresponen al Ministeri Fiscal:
  - a) el control de l'acompliment exacte i uniforme de les lleis;
  - b) la promoció de l'acció de la Justícia en defensa de la legalitat, dels drets dels ciutadans i de l'interès públic, d'ofici o bé a petició dels interessats.
3. El règim d'incompatibilitats dels fiscals és anàleg al de jutges i magistrats.
4. La direcció del Ministeri Fiscal correspon a la Fiscalia General de la República; la persona que ocupa aquest càrrec és nomenada i cessada pel president de la República a proposta del primer ministre, per a un mandat ordinari de tres anys.

Article 55

1. Les causes contra el president de la República, els diputats, el primer ministre, els ministres i els membres del Tribunal Suprem de Justícia, així com les causes per alta traïció, són jutjades pel Ple del Parlament constituït en Alt Tribunal de la República.
2. La iniciació del procés i la constitució en Alt Tribunal de la República són proposades per un terç dels diputats i aprovades per majoria de dos terços.

Article 56

El poble intervé en l'administració de justícia mitjançant la institució del jurat, preceptiva en els casos criminals.

Article 57

1. L'amnistia és competència del Parlament, el qual la concedeix mitjançant llei qualificada.
2. No es concedeixen indults generals.
3. Correspon al Tribunal Suprem de Justícia la concessió d'indults individuals motivats, a petició del sentenciador, del Ministeri Fiscal, de l'autoritat penitenciària o de l'interessat.
4. Ni l'amnistia ni l'indult són aplicables al president de la República, als diputats, al primer ministre, als ministres ni als membres del Tribunal Suprem de Justícia.

Article 58

La República Catalana considera imprescriptibles els crims de guerra i els crims contra la humanitat.

TÍTOL VII. FORCES ARMADES I POLICIA

Article 59

1. Les Forces Armades de Catalunya, compostes per ciutadans catalans i constituïdes per l'Exèrcit, l'Armada i la Força Aèria, són el braç armat del poble català i defensen la independència nacional, la sobirania política i la integritat territorial de Catalunya contra agressions exteriors. Així mateix poden intervenir en missions de pau de les Nacions Unides.

2. Les Forces Armades de Catalunya depenen del primer ministre i del Ministeri de Defensa. El president de la República n'exerceix el comandament suprem honorífic.

3. El personal de les Forces Armades de Catalunya consta de:
- a) forces permanents en servei actiu, nodrides per militars professionals i per voluntaris allistats;
  - b) Reserva Voluntària, nodrida per civils voluntaris que realitzen exercicis militars periòdicament, sota enquadrament de militars professionals, i que són mobilitzables en cas de guerra constitucionalment declarada, en què s'assimilen plenament al personal permanent per a la durada del conflicte;
  - c) reclutes i reservistes, en cas d'instauració del servei militar obligatori.

4. Les ciutadanes catalanes poden accedir a les Forces Armades de Catalunya, a títol voluntari, en peu d'igualtat amb els homes.

5. El personal civil només és mobilitzable, si escau, durant el període de servei militar obligatori, així com en cas de guerra constitucionalment declarada.

6. En cas d'instauració del servei militar obligatori, els objectors de consciència presten un servei cívic en els mateixos períodes i amb la mateixa durada que el servei militar; en cas de guerra són mobilitzables en servei cívic com a modalitat de defensa de la pàtria.

Article 60

1. La Policia de Catalunya és un cos civil armat de titularitat estatal que, com a servei públic, protegeix el lliure exercici dels drets i llibertats, garanteix la seguretat ciutadana, reprimeix el delicte i lliura el culpable a la Justícia.

2. La Policia de Catalunya depèn del primer ministre i del Ministeri de l'Interior, amb el president de la República exercint-ne el comandament superem honorífic, i sense detriment de les facultats d'execució que poden correspondre a les demarcacions administrativo-territorials.

Article 61

1. Les Forces Armades de Catalunya i la Policia de Catalunya estan sotmeses a la jurisdicció ordinària, sense detriment de les mesures especials de seguretat requerides per llur funció. El personal militar, tant professional com voluntari i de lleva, així com el personal policial, gaudeix de la totalitat dels drets cívics, incloent-hi el dret a la sindicació democràtica i desarmada.

2. En cas de guerra, a títol extraordinari es poden constituir tribunals militars amb competència per a jutjar personal militar, tant professional com voluntari i de lleva, per delictes de naturalesa estrictament militar.

TÍTOL VIII. POLÍTICA EXTERIOR

Article 62

La política exterior de la República Catalana es basa en:

a) la defensa dels interessos nacionals, tot respectant les normes del dret internacional;

b) la neutralitat activa; la República Catalana renuncia a la guerra com a instrument de política exterior; renuncia a la fabricació, possessió i ús d'armes nuclears, químiques, bacteriològiques i altres de no convencionals, alhora que en prohibeix la introducció, el trànsit i l'emmagatzematge; renuncia, així mateix, a integrar-se en cap bloc militar; prohibeix la instal·lació de bases estrangeres al seu territori; hi prohibeix la introducció i el trànsit d'efectius militars estrangers, llevat de les visites de cortesia; s'adhereix a les convencions internacionals vigents sobre dret de guerra, les quals formen part integrant del dret positiu català;

c) el compromís amb la causa de la pau mundial i de l'amistat entre els pobles, en aplicació conseqüent dels principis de les Nacions Unides i dins un marc de respecte als drets i llibertats individuals, col·lectius, socioeconòmics i nacionals; la República Catalana reconeix el dret de resistència i d'insurrecció contra totes les formes d'opressió i concedeix asil polític a tota persona que no pugui exercir els drets i llibertats al seu país o que sigui perseguida arran de la seva lluita pels drets i llibertats o en virtut de la seva adscripció nacional, política o de classe;

d) la solidaritat amb els pobles, ètnies i nacions oprimits d'arreu del món; la República Catalana proclama i defensa el dret inherent, immanent, inalienable i imprescriptible de tota nació a l'existència, l'autodeterminació, la independència, la sobirania, la integritat territorial, la normalitat lingüística i la conservació i desenvolupament de la cultura i la consciència nacional pròpies.

Article 63

1. La conclusió de tractats i convenis internacionals que obliguin la República Catalana requereix autorització prèvia del Parlament, mitjançant llei qualificada aprovada per majoria de dos terços, si són de caràcter polític o militar, si determinen l'ingrés de la República Catalana en una organització internacional, si afecten matèries pròpies de llei qualificada i si impliquen mesures legislatives o tributàries.

2. Un cop conclusos pel Govern, els tractats i convenis ansdits són sotmesos al Parlament i tramitats com a projecte de llei qualificada. El Parlament els ratifica o els denuncia per majoria de dos terços.

3. El Govern conclou sense autorització prèvia altra mena d'acords internacionals i tot seguit els sotmet al Parlament, el qual els ratifica o els denuncia per majoria absoluta.

4. Els tractats i altres acords internacionals aprovats pel Parlament són publicats tot seguit al *Diari oficial de la República Catalana* i entren en vigor l'endemà de la publicació, moment en què s'incorporen al dret positiu català.

5. La derogació, modificació i denúncia de tractats vigents i de disposicions llurs s'até a les normes del dret internacional.

TÍTOL IX. REFORMA DE LA CONSTITUCIÓ . POSSIBILITAT CONFEDERATIVA

Article 64

1. No poden ésser objecte de reforma constitucional:

- a) la independència nacional, sobirania política i integritat territorial de Catalunya, sense exclusió de la possibilitat confederativa en els termes establerts per l'article 66;
- b) l'oficialitat exclusiva de la llengua catalana i les garanties de la seva normalitat social;
- c) els símbols nacionals, a què tan sols cabria afegir triangle i estel;
- d) la forma republicana d'Estat i el règim de democràcia política;
- e) els drets i garanties individuals, lingüístico-culturals, polítics i socials, només susceptibles d'ampliació;
- f) la divisió administrativo-territorial en municipis, comarques i regions, a què si es considerava adient podria superposar-se una estructura federativa en països;
- g) els drets nacionals reconeguts a la comarca occitana de la Vall d'Aran, mentre es mantindrà en règim d'unió amb Catalunya.

2. No es pot dur a terme cap reforma constitucional en vigència d'estat d'excepció.

Article 65

1. Estan facultats per a presentar un avantprojecte de reforma constitucional: 1/ un terç dels diputats; 2/ el Govern recolzat en el suport d'almenys un quart dels diputats; 3/ el poble, mitjançant iniciativa legislativa popular avalada per cent mil signatures acreditades d'electors.

2. El Parlament, expressament reunit en sessió plenària, jutja sobre l'admissibilitat de l'avantprojecte de reforma constitucional, en funció de l'article 64, i en cas d'admetre'l a tràmit fa publicar-ne el text al número immediat del *Butlletí oficial del Parlament*.

3. Si l'avantprojecte de reforma constitucional és de caire parcial, pot versar sobre un article o sobre diversos, però en cap cas pot afectar més d'una matèria. El Parlament tramita l'avantprojecte de reforma constitucional parcial com a llei qualificada, i, reunit expressament en sessió plenària, l'aprova si hi vota a favor la majoria absoluta de la diputació.

4. Si l'avantprojecte de reforma constitucional comporta modificacions rellevants o constitueix adopció d'una Constitució nova, és aprovat pel Parlament, expressament reunit en sessió plenària, si hi voten a favor un mínim de tres quartes parts de la diputació més un diputat o diputada.

5. El text aprovat pel Parlament es publica com a projecte de reforma constitucional en el número immediat del *Butlletí oficial del Parlament*.

6. El projecte de reforma constitucional aprovat pel Parlament és sotmès a referèndum nacional en el termini màxim de tres mesos; és aprovat pel poble si els vots favorables superen el 55 % dels vots emesos, en cas de reforma parcial, o bé si superen el 65 % dels vots emesos, en cas de reforma rellevant o d'adopció de Constitució nova.

7. En el termini màxim dels quinze dies següents a la celebració del referèndum nacional, el text del projecte aprovat pel poble és promulgat com a Constitució pel president de la República, el qual n'ordena la publicació immediata en el *Diari oficial de la República Catalana*. La Constitució entra en vigor l'endemà de la publicació, o bé en la data fixada al text de la Constitució mateixa.

Article 66

1. És inadmissible tota proposta de federació de la República Catalana amb altres estats.

2. La República Catalana pot establir una Confederació amb altres estats en les condicions següents:

- a) que se salvaguardin plenament totes les condicions establertes en l'article 64;
- b) que els altres estats contractants siguin anàlegs a la República Catalana en forma d'Estat i en règim cívic, polític i socioeconòmic, i que no exerceixin opressió nacional;
- c) que la Confederació es realitzi en peu d'igualtat entre els membres, amb cadascun cedint la mateixa porció de sobirania a les institucions confederals comunes;
- d) que les institucions confederals siguin compostes mitjançant delegació de les institucions dels estats membres:

e) que la República Catalana conservi la representació exterior i el dret de separació unilateral.

3. La proposta de Confederació es realitza mitjançant tractat internacional i reforma constitucional rellevant.

DISPOSICIONS DEROGATÒRIES I ABOLITÒRIES

Primera

Des del mateix instant de la proclamació de la independència nacional, resten derogats a Catalunya i a la Vall d'Aran:

a) la Constitució espanyola de 1978, la Constitució francesa de 1958 i la Constitució italiana de 1947;

b) tot l'aparell legislatiu que imposava l'oficialitat i l'ús de llengües estrangeres i que coartava la normalitat lingüística del català, així com de l'occità a la Vall d'Aran;

c) els tractats i altres acords internacionals signats pels estats espanyol, francès i italià, en la mesura que afectessin Catalunya o la Vall d'Aran.

Segona

Es deroga la Constitució andorrana de 1993; es deroguen, així mateix, els tractats i acords internacionals signats pel Principat d'Andorra, en la mesura que siguin incompatibles amb la present Constitució.

Tercera

Resten abolides a Catalunya i a la Vall d'Aran les demarcacions supramunicipals imposades pels estats opressors, conjuntament amb les institucions corresponents; així mateix, hi resta derogada la legislació en què recolzaven, en tot allò que superi l'àmbit municipal.

Quarta

S'aboleix la secessionista Acadèmia Valenciana de la Llengua; així mateix, se'n deroga la pseudonormativa.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Passen a la propietat de la República Catalana totes les pertinences que els estats espanyol, francès i italià i la dinastia borbònica tenien en els respectius sectors d'ocupació fins a l'instant de la proclamació de la independència nacional; se n'exceptuen les seus consolars, les quals hauran d'acreditar-se davant el president de la República Catalana.

Segona

Els poders públics retiraran celèricament de les dependències oficials tots els símbols de significació colonialista, secessionista i regionalitzadora. Així mateix, procediran a corregir la toponímia viària en sentit anàleg; en el període transitori, l'executiu nacional es reserva el dret d'establir-hi pautes generals i de fer-hi propostes concretes.

Tercera

A títol transitori, tot el sistema jurídic vigent a Catalunya i a la Vall d'Aran fins a la proclamació de la independència nacional continua essent-hi d'aplicació preceptiva en la mesura que no hagi estat expressament derogat ni contradigui la present Constitució o les lleis i disposicions que en deriven.

Quarta

1. Des de mateix instant de la proclamació de la independència nacional de Catalunya, gaudeix de la ciutadania catalana:

a) tota persona que gaudia de ciutadania andorrana;

b) tota persona que, sota ciutadania espanyola, francesa o italiana, tingui veïnatge administratiu en aquelles zones de Catalunya que venien essent ocupades pels estats respectius;

c) tota persona que, sota qualsevol ciutadania o com a apàtrida, visqui a Catalunya o a l'exterior en situació d'empresonament, clandestinitat o il·legalitat a causa de la seva lluita per l'alliberament nacional de Catalunya;

d) tota persona que, sota ciutadania espanyola, tingui veïnatge administratiu a la Vall d'Aran, o que, sota qualsevol ciutadania o com a apàtrida, es trobi en situació anàloga a la de l'apartat c) a causa de la seva lluita per les llibertats nacionals occitanes;

2. En rebre la ciutadania catalana hom perd automàticament la ciutadania anterior.

3. Havent estat proclamada la independència nacional de Catalunya, tota persona que, bo i considerant-se catalana per llengua, nissaga o naixement, visqui a Catalunya o a l'exterior sota l'empara de ciutadania d'altre Estat, gaudeix del dret a la ciutadania catalana, a la qual pot acollir-se quan ho reclami d'acord amb la llei. Aquest paràgraf és aplicable per analogia als occitans i occitanes pel que fa a la Vall d'Aran.

4. Des de la proclamació de la independència, la República Catalana considera nul·la de ple dret tota il·legalitat deguda a participació en la lluita per l'alliberament nacional de Catalunya o de la Vall d'Aran. En el cas que algun Estat estranger mantingui empresonats ciutadans catalans per aquesta causa, n'exigirà l'alliberament immediat i, si la reclamació no era atesa, denunciarà el fet davant els organismes internacionals pertinents.

5. Durant un període transitori suficient, establert per llei específica d'aprovació prioritària i que conclourà el tercer aniversari de l'entrada en vigor d'aquesta llei, aquells ciutadans catalans que no s'identifiquin amb la ciutadania catalana conserven el dret d'opció per llur ciutadania anterior, a la qual poden acollir-se d'acord amb la llei ansdita; un cop recuperada llur ciutadania d'opció, aquests estrangers tindran un any de termini per a traslladar llur residència al territori de l'Estat corresponent, prèvia liquidació de llurs pertinences en territori de la República Catalana.

Cinquena

1. A títol transitori, i mentre el Parlament no haurà aprovat la divisió administrativo-territorial definitiva mitjançant llei qualificada, vigeixen les comarques i les regions definides per l'Annex II, que forma part integrant de la present Constitució.

2. El Parlament aprovarà la llei ansdita dins la primera legislatura constitucional, prèvia consulta general als consells municipals sobre la voluntat de pertinença comarcal i regional de llurs municipis.

Sisena

1. Les formes oficials dels topònims municipals consten en l'Annex II, i en els casos escaients incorporen correcció de grafies errònies, així com afegit o correcció de determinatius.

2. Es restitueixen els topònims genuïns d'aquells municipis que en duïen de colonials o d'erronis, d'acord amb la llista següent:

topònim municipal suprimit	topònim municipal restituït
Eivissa	la Vila d'Eivissa
Forallac	Vulpellac
Montlluís	el Vilar d'Ovança
Sant Antoni de Portmany	Portmany
Sant Carles de la Ràpita	la Ràpita dels Alfacs
Sant Francesc de Formentera	Formentera
Sant Joan de Labritja	Labritja-Portinatx
Sant Josep de sa Talaia	sa Talaia d'Eivissa
Sant Lluís	Binifadet
Sant Pere de Vilamajor	la Força
la Torre de França	la Tor de Triniac
Torrelavit	Terrassola i Lavit
Vila-sana	Utxafava

Setena

En el període d'interinitat fins a la celebració de les primeres eleccions legislatives, les funcions del president de la República, del Parlament i del Govern seran exercides, respectivament, per (...)

Vuitena

La República Catalana negociarà el reconeixement com a membre nat de les Nacions Unides, en la seva condició d'Estat successor del Principat d'Andorra.

DISPOSICIÓ FINAL

La present Constitució entrarà en vigor en el mateix instant d'ésser proclamada la independència nacional de Catalunya.